

Hrozby povodní aj v Stupave

- Príjmame opatrenia na zabezpečenie proti-povodňovej pohotovosti **3**

Patchwork - iný, krásny svet

- Pozhovor so zakladateľkou a vedúcou členkou cechu Mariou Veleg **5**

Kaplnka Svätej Barbory

- Už viac ako 700 rokov slúži na okraji Stupavy počestným. **7**

Prijatie najúspešnejších žiakov stupavských škôl u primátora

Dňa 22.júna 2011 o 10,00 hod. sa na Mestskom úrade v Stupave uskutočnilo stretnutie najúspešnejších žiakov Stupavských škôl u primátora mesta. Predstavitelia jednotlivých škôl predstavili svojich žiakov, ktorí popri študijných výsledkoch dosiahli ocenenie za mimoškolskú činnosť a sú príkladom pre ostatných.

Za Základnú školu kpt.J.Nálepku predstavil svojich žiakov riaditeľ školy Mgr. Ladislav Csillaghy a boli to žiaci: Lukáš Lajcha - II.C trieda, Marek Rovný - III.B trieda, Júlia Križanová - III.D trieda, Samuel Fusek - VB trieda, Tobias Goldschmidt - VD trieda, Patrik Papay - VD trieda, Katarína Rafajová - VI.B trieda, Laura Lajchová - VI.B trieda, Matej Hasoň - VI.B trieda, Martin Sečkář - VII.B trieda, David Nosko - VIII.C trieda, Lukáš Likier - IX.A trieda, Vanda Jánošová - IX.C trieda, Mária Maďarová - IX.C trieda, Martin Lachkovič - IX.C trieda.

Ocenené boli aj 4 kolektívy: Prípravka chlapci - florbal, Mladší žiaci - Excel florbal cup, Orion florbal cup, Starší žiaci - Orion florbal cup, Staršie žiačky - Excel florbal, Orion florbal cup, Za Základnú umeleckú školu predstavila svojich žiakov zástupkyňa riad.školy Edita Gerbocová a boli to žiaci: Dorota

Adamkovičová, Jakub Belzár, Vladimír Dosedla, Filip Jandorf, Vladimír Kopp, Martin Ivančík, Júlia Križanová, Katarína Bašteková. Za Špeciálnu základnú školu predstavila

svojich žiakov poverená riadením Paedr. Mária Tarabová a boli to žiaci: Nicolas Zeman, Stanislav Grundza, Patrik Hrenák. Ocenení žiaci dostali súpravu pís-

cích pier a malé pohostenie. Na záver pán primátor zaželal všetkým žiakom krásne a ničím nerušené prázdniny.

L. Mózová ■

Stupavská krídlovka

V sobotu 18.6.2011 sa uskutočnila v Zámokom parku Prehliadka dychových hudieb - Stupavská krídlovka. Zúčastnili sa jej 3 dychovky: Dychová hudba Šenkvičanka, Dychová hudba Častovanka a naša stupavská Dychová hudba Veselá muzika. Program uvádzala a o dychových porozprávala Darinka Mladenovová z Malokarpatského osvetového strediska z Modry. Po vystúpení jednotlivých dychoviek cenu za účasť odovzdal kapelníkom podpredseda Bratislavského samosprávneho kraja Ing.Martin Berta, CSc.

O bohaté občerstvenie sa postaral Ing. Róbert Nagy aj so svojim personálom. Deti i rodičia sa mohli povozit' na člne po jazierku, ktorý obsluhoval Ing. Juraj Vaincenbacher a taktiež sa mohli povozit' na koníkoch, na ktorých pricválali dievčatá z Devínskej Novej Vsi.

Ukazovalo sa pekné počasie, ale nakoniec počas vystúpenia našej Dychovej hudby Veselá muzika sa strhol silný dážď a tak sme museli náš program ukončiť.

L. Mózová ■

Dychová hudba Veselá Muzika

Svätojakubský jarmok

23. júla 2011 od 8.00 hod.

Sedliacky dvor, "na Barónovom"

Bratislavský samosprávny kraj

ŽUPA INFORMUJE

Navrhnete osobnosti na ocenenia Bratislavského samosprávneho kraja

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) každoročne udeľuje Výročnú cenu Samuela Zocha a Pamätný list predsedu BSK tým, ktorí sa významným spôsobom zaslúžili o rozvoj

bratislavského kraja a života jeho občanov. BSK si považuje za svoju česť oceniť tých, ktorí prispeli k šíreniu dobrého mena a k rozvoju tohto regiónu. „Teší ma, že tradícia udeľovania Výročnej ceny Samuela Zocha osobnostiam Bratislavskej župy pokračuje aj tento rok. V našom kraji je množstvo osobností, ktoré sa viac alebo menej pričiňujú o rozvoj a za tieto činy sú aj oceňované. Ide o isté poďakovanie a satisfakciu za to, že robia niečo pre svoj kraj a teda aj pre obyvateľov, ktorým sa v župe žije lepšie,“ povedal župan Pavol Frešo. Pošlite svoje návrhy na ocene-

nie a poďakujte sa takto osobnostiam v našom kraji. Návrhy na ocenenia môžu podávať obyvatelia bratislavského kraja samostatne, alebo prostredníctvom občianskych združení alebo organizácií. Navrhať môžu takisto predseda, podpredsedovia, poslanci a komisie zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja.

Návrhy na udelenie ocenení adresujte do 31. augusta 2011 písomne Kancelárii predsedu BSK: Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Kancelária predsedu BSK, Odd.komuniká-

cie s médiami a verejnosťou, Sabinovská 16, P. O. Box 106, 820 05 Bratislava 25 alebo e-mailom na: komunikacne@region-bsk.sk

Návrh musí obsahovať:

- životopis alebo charakteristiku nominovaného,
 - dôvod na udelenie ocenenia BSK a
 - súhlas nominovaného s udelením ocenenia.
- Tešíme sa na vaše návrhy!

Ocenenia Bratislavského samosprávneho kraja - Výročnú cenu Samuela Zocha a Pamätný list predsedu BSK, udeľuje

predseda BSK na základe rozhodnutia Výberovej komisie. Výročná cena Samuela Zocha sa udeľuje fyzickým a právnickým osobám, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o ekonomický a spoločenský rozvoj Bratislavského samosprávneho kraja a jeho prezentáciu doma i v zahraničí. Pamätný list predsedu BSK je udeľovaný fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré sa zaslúžili o rozvoj a reprezentáciu regiónu.

Viac informácií nájdete na internetovej stránke www.bratislavskykraj.sk v sekcii Ocenenia BSK.

Stupavské nákupy I. alebo BILLA, či NEBILLA

Poznáte ten vtíp? Hanka, skočím si vedľa do Billy, len po rožky. Zajtra sa vrátim. Nie, nie je to len hlúpy vtíp, vari o rok by to mohla byť stupavská zákaznická realita. Pre nezainteresovaných, tá dnešná vôbec nie je vtípná už teraz. Kým ešte pred pár rokmi bola naša najmenšia Billa s rozmermi predajnej plochy 384 m² znesiteľnou svetovou raritou, dnes aj napriek snahe personálu obchodík beznádejne praská vo švíkoch podobne, ako všetky (dve) lepšie samoobsluhy v meste.

Pristáhovalacká vlna prevažne mladých ľudí s rodinami poriadne skúša pôvodnú infraštruktúru mesta. Kde sú všetky tie Billy, Lidle, Teská a supermegamarkety otvorené 24 hodín denne? Vzdialené desiatky kilometrov! Otázniky obyvateľov sa množia a vedenie mesta má po kanalizácii, škôlkach a doprave o jednu vrásku navyše. Otázka roka znie: Môže byť problém postaviť v Stupave poriadny obchod? Odpoveď je nelichotivá: Môže to byť problém, a veľký... Začnime ale pekne od Adama, alebo hoci aj od Billy a jej investora.

Green City

Spoločnosť vznikla v roku 2007 ako projektová firma určená na jeden projekt s rovnomenným názvom bez historickej záťaže a väzieb na iné subjekty. Postarala sa o likvidáciu neslávného betónového skeletu bývalej reštaurácie menom Karkulka a aj vďaka právnomu vysporiadaniu komplikovaných majetkových vzťahov získala pozemok ako miesto určenia svojich ďalších aktivít. Pre tento účel bola vypracovaná kvalitná štúdia Pražskej skupiny architektov 4A, ktorí sa zaoberali tzv. "zahusťovacími" projektami - modernými funkčnými štúdiami pre mestá a obce s komplexnou vybavenosťou. S neľahkým priestorom sa vysporiadali veľmi dobre - polyfunkčný objekt so službami, supermarketom, administratívou a bytovými jednotkami však ostal na papieri. Krízové zásahy bánk spôsobili, že projekt bol zastavený a došlo aj k výmene majiteľov. Nový vlastník sa naďalej snaží o výstavbu kvalitného predajného miesta hodného mladúceho a rozrastajúceho sa mesta. V roku 2011 nadobúda projekt ďalšiu podobu - polyfunkčná budova s objektom supermarketu Billa, až nakoniec bolo dňa 19. mája vyhlásené územné konanie na dvojpodlažnú stavbu supermarketu bez polyfunkčného objektu. Nový supermarket je na dosah...

BILLA po novom

(Výpis základných údajov o stavbe a dispozičného riešenia z návrhu na územné rozhodnutie)

Navrhovaný supermarket Billa je situovaný po pravej strane cesty I/2 (Hlavná ulica) v smere Stupava - Bratislava na parcele susediacej s objektom potravín Billa, s hlavným vstupom pre peších orientovaný na Hlavnú ulicu. Z urbanistického hľadiska objekt Billa supermarket doplní prázdny priestor v uličnej zástavbe Hlavnej ulice a svojou dvojpodlažnou výškou z Hlavnej ulice korešponduje s okolitou zástavbou. Navrhovaný objekt Billa svojim umiestnením rešpektuje hlavné pešie ťahy z Hlavnej ulice smerom do obytnej zóny. Návrhom parkoviska prístupného z ulice Mlynská sa čiastočne odbremeni statická doprava na Hlavnej ulici a nové parkovisko bude slúžiť pre potreby návštevníkov Billa supermarketu s kapacitou 51 parkovacích stojísk. Zásobovanie objektu Billa je navrhnuté z ulice J. Kráľa, ktorá sa nachádza na južnej časti pozemku.

Architektonický návrh dolného podlažia vytvára prirodzené navádzanie v smere hlavného vstupu, ktorý sa logicky nachádza v hlavnom pešom ťahu do obytnej zóny. Objekt Billa je navrhnutý ako dvojpodlažný, pričom Supermarket sa nachádza na 1. nadzemnom podlaží (N.P.) a bočným exteriérovým schodiskom na severnej fasáde je prístupný priestor na 2. N. P. kde má sídliť administratíva. Dispozične je priestor navrhnutý do dvoch častí, časť predajne, časť skladov a zázemia. Hlavný vstup do predajne je z Hlavnej ulice, z nárožia orientovaného smerom k centru. Zázemie a sklady sa nachádzajú v zadnej časti celého dolného podlažia. Zásobovanie objektu je navrhnuté z ulice J. Kráľa aj s rampou pre nakladanie a vykladanie tovaru/odpadu. V tesnej blízkosti zásobovania je navrhnutý priestor pre odpad.

Dopravná situácia a parkovanie alebo chodci majú zelenú?

Pálčivým problémom novostavby je riešenie dopravnej situácie. Investor postupoval na základe štúdie dopravy uskutočnenej (kedy?) s prepočtom nárastu intenzity dopravy do roku 2030. Pri plánovanej úprave komunikácie nutne musí dôjsť k rozšíreniu o napájací pruh pre odbočenie doľava (z Hlavnej na Mlynsku) a riešeniu dopravnej situácie tak, že budú zrušené tolerované parkovacie miesta na

odstavných pruhoch cesty prvej triedy, a to na úseku Hlavnej v podstate od úrovne predajne drogérie DM až po poštu, pričom v úseku križovatka-pošta budú paralelné parkovacie miesta zrušené po oboch stranách cesty. Vybudujú sa ochranné ostrovčeky pre chodcov, čím sa zvýši ich bezpečnosť a rozšírením cestných pruhov by sa mala doprava na tomto úseku cesty sprehľadniť. Po pripomienkach Dopravnej komisie a jej predsedu Miroslava Mackoviča, bola doprava na Mlynskej ulici navrhnutá tak, že v časti z Hlavnej po výjazd z parkoviska sa zachová obojsmernosť a v ostatnej časti bude jednosmerná smerom na ul. Janka Kráľa.

Vráťme sa k parkovaniu. Norma na parkovisko pre supermarket bola rátaná v zmysle koeficientov pre mestá do 30.000 obyvateľov a bol použitý koeficient (horná hranica) parkovacích miest, čím vyšlo 51 parkovacích miest (PM) na rozlohu plochy (Stupava má do 10.000 obyvateľov). Ak uvážime, že dané parkovisko budú môcť využívať návštevníci mesta a prípadná administratíva objektu supermarketu, dostávame sa skôr k jeho hornej hranici využiteľnosti. Správnosť výpočtov môže overiť až život.

Plusy

Nesporným prínosom hodným centra mesta pre peších by mal byť plánovaný

koridor s lavičkami, zeleňou a výsadbou stromov. Pozitívne znie aj informácia, že v Stupave pôjde o výstavbu prvej ekologickej Billy na Slovensku, pričom vyprodukovaná energia sa použije na kúrenie, čím celá stavba bude mať minimálny dopad na životné prostredie.

Plánovaná novostavba dvojpodlažného objektu Supermarketu Billa má ambície stať sa novou dominantou Stupavy. V stavebnom konaní je dokonca investor ochotný pripraviť viacero návrhov fasády objektu, aby čo najviac korešpondovala s okolitou zástavbou.

Diskusia

Načrtnuté plány modernej no-

vostavby a jej vizualizácie sú stále k dispozícii do diskusie. V auguste sa pripravuje v miestnom Kultúrnom dome verejná prezentácia projektu, kde budú mať obyvatelia Stupavy príležitosť vyjadriť svoje výhrady aj podať návrhy na zmenu. Ak má byť táto diskusia zmysluplná a prínosná, musíme veriť, že medzi táborom zástancov novej Billy v centre, ktorí ju chcú za každú cenu a skupinou tých, čo ju nechcú za žiadnu cenu, sa nájdu aj takí, ktorí prídu s riešeniami. Totiž v Stupave je skutočne veľký problém postaviť nový obchod, ale momentálne sa zdá, že je ešte väčší problém ho nepostaviť... shm ■

Posledné informácie zo Stavebného úradu

- investor akceptoval požiadavku stavebného úradu a ustúpil od pôvodného zámeru zastavať plochu ďalším objektom - apartmánový dom - , plochu využil na vybudovanie ďalších miest pre parkovanie
- v rámci územného konania bolo doručených viac ako 22 kladných stanovísk, prípadne stanovísk s podmienkami od dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a správcov technickej infraštruktúry
- zároveň bolo doručených sedem pripomienok zo strany účastníkov konania, ktorými sa bude stavebný úrad zaoberať v ďalšom konaní
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva si vyžiadala od investora predložiť Hlukovú štúdiu, odborne spôsobilé osoby konštatujú: „... navrhovaná prevádzka nespôsobí prekročenie príslušných hodnôt určujúcich veľčín hluku.“
- na základe požiadaviek mesta a dopravnej komisie stavebník predložil projekt posúdenia dopravy s návrhom usporiadania križovatky Mlynská - Hlavná, ktorý je predmetom ďalšej diskusie s cieľom dosiahnuť navýšenie parkovacích miest nad rámec riešeného územia ■

Správa o súčasnom stave realizácie projektu Dostavba kanalizačnej siete a intenzifikácia ČOV mesta Stupava

Vážení občania mesta Stupava, pri-nášame vám pravidelné informácie o stave realizovaného projektu k termínu 11. júla 2011.

Realizácia kanalizačnej siete pokračuje podľa platného harmonogramu prác. Na kanalizácii Mást, kanalizačné vetvy E, E1, E2, boli práce ukončené na hlavných vetvách aj príslušných domových prípojkách. V časti Mást k dnešnému dňu chýba dorobiť asfaltovanie chodníkov liatym asfaltom, čo sa predpokladá v závere 28. týždňa. Upozorňujeme, že všetky práce sú pred kolaudáciou, teda prípadné opravy a odstraňovanie závad a s tým spojené náklady znáša dodávateľ.

Všetky stavebné kapacity dodávateľa pracujúce na kanalizačných sieťach boli presunuté na stavbu kanalizačnej vetvy H (ulice SNP, Pažitná, Polná, Kalinčiakova, F. Kostku a Malacká), kde sa práce vykonávajú na miestnych komunikáciách – správe mesta Stupava. Pravdepodobne od 29. týždňa sa začnú práce na komunikácii č. III/00239 (v správe Regionálne cesty Bratislava) na ulici Ferdiša Kostku. Trasa kanalizácie je situovaná do pravého jazdného

pruhu v smere na Vysokú pri Morave a bude realizovaná v zmysle platnej projektovnej dokumentácie a rozhodnutia Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Malackách.

Na stavbe intenzifikácie ČOV (novovytváraná časť čistiarne) boli 13. júna ukončené komplexné skúšky bez akýchkoľvek problémov a nedostatkov. Na základe súhlasu Slovenského vodohospodárskeho podniku (správcu vodných tokov) môže byť I. etapa ČOV po kolaudácii uvedená do skúšobnej prevádzky, ktorá sa týmto rozhodnutím stanovuje na dobu 12 mesiacov. Dňom 27. júna t.r. bola prevádzka prepojená na zariadenia I. etapy. Zariadenia pôvodnej ČOV sa čistia a realizuje sa demontáž starého technologického vybavenia a príprava na komplexnú rekonštrukciu všetkých pôvodných objektov.

Vzhľadom na to, že I. etapa ČOV sa spúšťa do skúšobnej prevádzky, MŽP SR nám na našu žiadosť odsúhlasilo rozdeliť kolaudáciu projektu na dve časti, takže dňa **19. júla 2011** prebehlo na základe vykonaných preberacích

konaní prvá časť kolaudácie v členení:

- I. etapa ČOV, ktorá pozostáva z nových objektov – dažďová nádrž, anaeróbny reaktor a anoxický regenerátor, združený objekt biologického čistenia, čerpacia stanica kalov a kalovej vody, a z rekonštruovaných objektov – lapač piesku, dúchareň, čerpacia stanica,

- kanalizačné vetvy A – ulice Lesná, Obora, Pri kríži, Duklianska a Rímska., C – Vajanského, Lipová, Cementárska, Agátová, Kúpeľná, Záhradná, Marcheggská, Krížna, Zemanská, Keltská, Továrnska, Bitúnková, Pri potoku, Družstevná, Jilemnického., E – Hviezdoslavova, Bottova, Dolná, Záhumenská.

V prípade, že kolaudačné konanie uzná zariadenia ako prevádzkyschopné, budeme v situácii, kedy sa na skolaudované kanalizačné vetvy môžu pripájať budúci užívatelia splaškovej kanalizácie.

Na základe týchto skutočností a výsledkov kolaudačného konania Technické služby Stupava s.r.o. - stredisko VaK na Devínskej ceste v 30. týždni vyzvú

listom dotknutých obyvateľov mesta Stupava, že môžu svoje nehnuteľnosti za určených podmienok pripojiť na verejnú kanalizáciu. List bude obsahovať aj povinnosť pripojiť všetky dotknuté nehnuteľnosti do 31. decembra 2011 a uzatvoriť zmluvu na vypúšťanie splaškov do verejnej kanalizácie. Proces realizovania prípojkov budú riadiť Technické služby Stupava s.r.o. prostredníctvom strediska VaK a vedúceho strediska vodovodu a kanalizácie p. Františka Slezáka, ktorý zároveň bude určovať podmienky a poskytovať údaje o technickom postupe samotného pripojovania.

Otázky na realizovanie prípojkov, spôsob ich vykonania, zmluvy o pripojení nehnuteľnosti na kanalizačnú sieť a všetky nejasnosti týkajúce sa pripojenia Vám zodpovedia pracovníci strediska VaK na telefónnych číslach 02/65 93 5448, 0905 467 492, alebo emailom na adrese vak@stupava.sk, alebo pri osobnej návšteve v areáli ČOV na ulici Devínska cesta. Zároveň oznamujeme občanom, že pokračujeme v konzultačných stretnutiach a to

v sobotu dňa 30. júla od 10.00 hod do 12.00 hod vo výstavnej sieni KD – vchod zo Sedliackeho dvora.

Verím, že občania Stupavy budú takí zodpovední, že termín na pripojovanie do 31.12.2011 si osvoja a pripojenie svojich nehnuteľností zabezpečia, aby sa vyhli ďalšiemu nútenému riešeniu v zmysle platného zákona o vodách.

O ďalšom priebehu realizácie projektu Vás budeme priebežne informovať v Podpajštúnskych zvestiach a na webovej stránke mesta Stupava.

Prípravil: Ľubomír Illit' manažér projektu dostavby kanalizácie a ČOV

Oznam

V Podpajštúnskych zvestiach 04/2011 v článku Informácia z konzultačného dňa... (str. 4) sme omylom uverejnili nesprávne číslo na p. Ľubomíra Illit' - 0905 718 260. Za vzniknuté problémy sa ospravedlňujeme!

redakcia

Proti hrozbe povodní

Prívalové dažde sú stále väčšou hrozbou aj pre naše mesto. Posledná skúsenosť z 30. júna, kedy v priebehu niekoľko hodinového dažďa sa z lokality Kremenica valil potok na Hlavnú ulicu a ju zaplavil, zaplavilo záhrady a pivnice na Marianskej ulici, na ulici Rovnej a časti Kolónie, bola pre vedenie mesta zdvihnutým prstom a výstrahou. Primátor po zmapovaní situácie s mestskou políciou, zvolal o 17.30h protipovodňovú komisiu, ktorá situáciu okamžite riešila. Technické služby uvoľnili zanesené zberné šachty na štátnej ceste, aj keď je to povinnosť SSC a následne sa venovali požiadavkám občanov. Mesto zakúpilo dve motorové čerpadlá, ktoré sú v pohotovosti. Zapojili sa aj dobro-

voľní požiarnici pod vedením p. M. Peschla. Miestne kapacity boli zmobilizované do pol hodiny, privolaný hasičský a záchraný zbor poskytol pomoc pri čerpaní vody z pivnice rodinného domu na Kolónii. Vo štvrtok 7. júla sa konala pracovná porada za účasti odborníka na krízové situácie, kde sa podrobne riešili opatrenia a činnosť protipovodňovej komisie. Boli prijaté opatrenia na zabezpečenie protipovodňovej pohotovosti, koordinácia s dobrovoľnými požiarnikmi, technické a materiálne vybavenie pre takéto situácie. Hrozba prívalových dažďov si vyžaduje pozornosť a najmä pripravenosť mesta chrániť zdravie, životy a majetok občanov.

Situácia na Lesnej ulici

Prívalové dažde spôsobujú nemalé škody na majetkoch občanov i mesta.

Opýtali sa primátora

■ *Chcem sa Vám poďakovať a to ironicky za to, že môžem už druhú noc pri otvorenom okne počúvať hudobnú produkciu, ktorú ste Vy schválili (8. a 9. júla). Ale ja som si ju neobjednal. Ak by ste ju schválili do polnoci nemal by som proti tomu námietky, ale Vy ste to schválili po dva dni do druhej hodiny rannej, to je naozaj výkon. To naozaj chcete donútiť ľudí, aby sa na leto odsťahovali niekam inam? Áno môžete mať námietky že ide o piatok a sobotu to je pravda, ale slušné mravy hovoria niečo iné... (J. L.)*

Povolil som podujatie za určitých podmienok, ktoré sa okrem organizačného zabezpečenia týkali predovšetkým hlasitosti hudobnej produkcie. S podobným podujatím v tomto priestore – štadión – nebola doteraz žiadna

skúsenosť. Ukázalo sa, že ani postupné znižovanie hlasitosti nepomohlo a reprodukováná hudba obťažovala veľkú časť Stupavy. Ospravedlňujem sa za svoje rozhodnutie, ale chcel som podporiť podujatie pre mladých ľudí, ktoré mohlo prispieť k spoločenskému životu v meste, ak budem ironický – zúčastnili sme sa ho všetci-. V sobotu boli obmedzenia ešte tvrdšie, podľa reakcií občanov aj tak to nepomohlo. Podobné podujatia budem limitovať maximálne do polnoci, jednoduchšie by bolo nepovoliť ich vôbec. Myslím si, že okrem pravidiel je dôležitý a rozhodujúci aj prístup usporiadateľov, ktorí by dôveru a ústretovosť zo strany mesta nemali sklamať.

■ *Dovolila by som si touto formou osloviť vedenie mesta na riešení situácie, ktorá sa dennodenne odohráva na Budovateľskej ulici (pripotravinách BALA)...Dnesuž mi pretiekol pohár trpezlivosti*

a preto som sa rozhodla napísať vám pár riadkov. Približne od šiestej rána sa skupinka opitých mladých ľudí nevedela vpratať do kože, vykrikovali po sebe, hučali, vriekali... Táto skupinka (vždy opití, pravdepodobne aj pod vplyvom iných omamných látok) sa zdržuje za rohom bytovky (pri Bale), príp. pod stromami pri potoku, kde si okolo seba robia smetisko, rozbíjajú sklenené fľaše, venčia svojich psov bez obojkov samozrejme a vôbec ich nezaujímá, že na tráve (kde by sa mohli hrať deti) ich psi vykonávajú svoje potreby. Skutočne mesto nemá žiadne páky na to, aby sa konečne urobil poriadok v prospech slušných občanov? (občianka)

Mestská polícia, ktorá tomuto miestu venuje pozornosť dostala pokyny, aby sa zabezpečila trvalá náprava. MsP vykonáva v nepravidelných časoch kontroly danej lokality, v prípade zistení porušovania VZN alebo zákona

toto rieši v zmysle platných predpisov. Ďalej podozrivým osobám nechá miesto upratať a z daného priestoru ich vykáže. O týchto úkonoch hliadka spíše záznam zo služby. Na tomto mieste budú umiestnené tabule s upozornením o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejnosti a bude zvýšená kontrola tohto miesta. Náčelník mestskej polície privíta svedecké výpovede občanov, aby páchatelia skutkov mohli byť usvedčení z protiprávneho konania a za tieto skutky riadne potrestaní. Zákon totiž predpokladá usvedčenie protiprávneho konania tzn. ak si otvorenú fľašu, z ktorej popíja schová do tašky, polícia nemá právo kontrolovať jej obsah, výtržnosti nekonajú pred policajtm, za ich prítomnosti sa snažia chovať slušne. Napriek tomu mestskí policajti dostali pokyny, aby pri zákrokoch využili všetky možnosti VZN a zákona o priestupkoch k zjednoteniu nápravy.

■ *Z informácií na web stránke mesta je zrejme, že sa v Stupave pripravuje výstavba spalovne odpadov. K tejto problematike mám nasledovné otázky týkajúce sa umiestnenia objektu, dopravy, prísunu materiálu do zariadenia, dopadu na životné prostredie. (D. T.)*

Vzhľadom na závažnosť problematiky, pripravíme do budúceho vydania novín rozsiahlu informáciu, kde zodpovieme nielen na vaše otázky. V každom prípade treba povedať, že nepôjde o spalovňu, ale o modernú technológiu na spracovanie odpadov založených na báze uhlíka. Nechcem sa viac o tom neodborne rozširovať, počkajte prosím na podrobné informácie. Určite nie je zámerom mesta, poslancov a ani mňa, aby sme zaťažovali životné prostredie riešením, ktoré prinesie mestu problémy v budúcnosti. Hľadáme riešenie pre odpadového hospodárstvo mesta, aby sme boli pripravení na zmeny po roku 2013.

Správa o činnosti Mestskej polície Stupava za II. štvrťrok 2011

V sledovanom období bolo celkom 292 oznámení, ktoré následne hliadky MsP preverovali. Jednalo sa najmä o rušenie nočného klúdu, pohyb túlavých psov a zvierat, parkovanie vozidiel, vyvážanie a nesprávne nakladanie s odpadom, domáce násilie a žiadosti o súčinnosť s hliadkami OO PZ Stupava.

Príslušníci MsP Stupava vykonali počas II. štvrťroku 2011 celkom 227 hliadok, počas ktorých doriešili 287 priestupkov v blokovom konaní, v celkovej hodnote 6655,-€, ktoré boli odovzdané do pokladne mesta. Napomenutím vyriešili 335 priestupkov, predložením správy o výsledku objasňovania priestupku príslušnému správne-mu orgánu (SVOP) v 9 prípadoch, vec uložili záznamom v 1 prípade, iný správny delikt v 1 prípade, zistili porušenie VZN č. 3/2009 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov na území mesta Stupava v 4 prípadoch, porušenie VZN č. 21 o vytváraní životného prostredia na území mesta Stupava v 13 prípadoch, porušenie VZN č.5/2009 o doprave v Centrálnnej mestskej zóne mesta Stupava v 3 prípadoch (odstránenie vraku vozidla). Predviedli za účelom podania vysvetlenia 1 osobu. Vypátrali 1 osobu, po ktorých bolo vyhlásené pátranie a 1 vec po ktorej bolo vyhlásené pátranie. Celkom odchytili 9 túlavých zvierat (prevažne psov). 2 nebezpečný útočiaci psi boli zneškodnený použitím služobných zbraní (krajná núdza). Zvieratá, ktorým sa nepodarilo zistiť majiteľov, boli odovzdané Slobode zvierat, s ktorou má mesto Stupava uzatvorenú zmluvu, v období mesiacov január – jún mesto Stupava vynaložilo 395,-€ na karanténu odchytených zvierat. Zabezpečovali miesta dopravných nehôd v 4 prípadoch, počas uzatvorenia diaľnice D-2 MsP zabezpečovala prejazdy vozidiel mestom Stupava a prechody pre chodcov. Hliadky sa podieľali aj na doručovaní písomností a to od MÚ Stupava, súdov, exekútorov a iných orgánov v celkovom počte 46 prípadov.

V hodnotenom období sa podieľali príslušníci MsP na monitorovaní nelegálnych skládok v katastri mesta Stupava, ako aj doriešenia zistených skládok z uplynulého hodnotiaceho obdobia. Zistené skládky, boli fotograficky zadokumentované a postúpené na Odd. výstavby a živ. prostredia MsÚ Stupava k ďalšiemu riešeniu. Príslušníkom MsP Stupava sa nepodarilo zistiť konkrétnych pôvodcov odpadu na nelegálnej skládke popri príjazdovej ceste k ASA Zohor. MsP sa však skontaktovala s pracovníkmi Dexia banky, ktorej dokumenty boli na skládkach nájdené a po písomnej a telefonickú komunikácii, bol zo strany banky prisľúbený finančný dar. V súčasnej dobe sa pripravuje darovacia zmluva pre mesto Stupava.

Preventívna činnosť

1. V rámci projektu Prevencie proti drogám, vykonali príslušníci MsP v druhom štvrťroku 2011 prednášky žiakom I. a II. stupňa na ZŠ Kpt. J. Nálepku. Deťom je

vysvetľované čo drogy spôsobujú, ako vplyvajú na psychiku človeka, čo je to závislosť.

2. Bola vykonaná 2x dopravná výchova pre MŠ Stupava-Mást, boli vydané reflexné prvky (vesty, dáždnyky, pásy), získané od sponzorov: RETMON – p. Hason, AGROSERVIS Stupava – p. Gašpárek, KOLIESKO – p. Jánešík, Papiernictvo – p.Šnajnarová, AUTO GR – p.Gramblička.
3. Denne, počas pracovných dní školského roka, v dobe od 07.30 do 08:00 hod. príslušníci MsP zabezpečujú bezpečný prechod detí, cez prechod pre chodcov na križovatke ulíc Hlavná – Zdravotnícka – Školská.
4. Na základe zverejnenej výzvy požiadalo mesto Stupava o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie projektov v oblasti prevencie kriminality, ktorú vyhlásila Rada vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality. Mestu Stupava bola v mesiaci apríl schválená dotácia vo výške 8000,-€. V súčasnosti sa bude podpisovať zmluva na poskytnutie dotácie.
5. V rámci prevencie, príslušníci MsP v mesiacoch apríl – jún pripravili články, ktoré zverejnili na web – stránke mesta Stupava: http://www.stupava.sk/web/src/index.php?lg=sk&pgid=223&pgidsec=&artkatid_filter=11
- Ako sa chrániť pred pokútnym podomovým predajom
- Pred tým než odcestujete na dovolenku, zabezpečte svoje obydlia pred zlodejmi,
- Stupavčanov trápia túlavé psy

Rôzne

1. V hodnotiacom období MsP vykonala streleckú prípravu na strelnici Zohor. Zoznamovali sa s novo zakúpenými zbraňami zn. Glock 17 a 19, s ich takticko-technickými dátami, rozborka – zborka, technika mierenej strelby na cieľ -15m a strelba – parkúr v zastavanej obytnej zóne. Počas streleckej prípravy, bol aj vykonaný výcvik v sebaobrane a taktika používania donucovacích prostriedkov (hmaty, chvaty údery a kopy sebaobrany, použitie a nasadzovanie pút, použitie obušku a odzbrojenie páchatela.
2. V mesiacoch apríl – máj náčelník MsP spolu s pracovníkom Odd. výstavby a živ. prostredia – odboru komunálnej dopravy p. Mračkom, vykonali kontrolu dopravného značenia a následný návrh riešenia križovatiek, spisovali chýbajúce a poškodené dopravné značenie v meste.
3. Vzhľadom na zahájenie rybárskej sezóny, MsP vykonala dohovor s pracovníkmi rybárskej stráže a spolu s nimi vykonávajú nepravidelné kontroly vodných tokov a rybníkov v katastri mesta Stupava.
4. Príslušníci MsP a pracovníci kamerového systému Stupava sa rozhodli do konca roka 2011, prispieť dobrovoľným finančným darom v celkovej výške 800,-€ pre deti postihnuté onkologickým ochorením.

Vaša mestská polícia ■

Alkohol na verejných priestranstvách v našom meste

S príchodom letného obdobia sa v meste Stupava rozmohol fenomén „popíjania alkoholu na verejných priestranstvách“. Konzumenti si zadovážajú alkoholické nápoje v potravinách, pohostinstvách a pod., posedávajú s ním po parkoch, ihriskách a iných verejne prístupných miestach, kde ich následne konzumujú. Týmto svojim konaním prichádzajú do konfliktu s VZN mesta Stupava č. 3/2009 a Zákonom č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších noviel.

Prečo? Pretože, Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Stupava č. 3/2009 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov na území Mesta Stupava, okrem iného, v čl. 3 Obmedzujúce opatrenia, §5, písm.d) hovorí, že sa zakazuje „predaj, podávanie a požívanie alkoholických nápojov na verejných priestranstvách

Mesta Stupava, okrem verejných priestranstiev, ktorých používanie na tento účel povolilo Mesto Stupava (napr. priestory trhoviska a priľahlé priestory v čase konania jarmoku, letné terasy a pod.“ Fyzická osoba, ktorá poruší toto nariadenie, sa dopúšťa priestupku podľa § 48 Zákona 372/1990 Zb. o priestupkoch a môže jej byť uložená pokuta do výšky 33,- €.

Čo je verejné priestranstvo ?

Verejným priestranstvom na území VZN č. 3/2009 je každé miesto na území mesta Stupava, na ktoré je umožnený vstup širokému okruhu individuálne, bližšie neurčenému počtu osôb a kde sa tiež spravidla zdržiava viac ľudí, je na tento účel určené a voľne alebo za úplatu prístupné a kde nie je vstup osobám zakázaný alebo upravený osobitnými podmien-

kami. Sú to najmä cesty, námestia, terasy, chodníky, parkoviská, odstavné plochy, lávky, mosty, schodiská, plochy zelene, parky, detské ihriská, areály škôl a školských zariadení, areály zdravotníckych zariadení, trhoviská, cintoríny a pietne miesta, priestory staníc a zastávok autobusovej dopravy a podobne.

Vysporiadajme sa preto s neprispôbivými spoluobčanmi, ktorí porušujú toto VZN mesta, posedávajú s alkoholom v ruke a pod jeho vplyvom často znepríjemňujú ostatným občanom život tým, že znečisťujú svoje okolie, rušia nočný klud, budia verejné pohošenie a tým narušujú na území mesta Stupava verejný poriadok. Ak ste svedkami, že konkrétna osoba porušuje VZN mesta Stupava č. 3/2009, kontaktujte Mestskú políciu – stálu službu na t.č. 02/ 659 341 00.

Vaša mestská polícia ■

O čom rokovala komisia dopravy, bezpečnosti a civilnej ochrany

Za dobu pôsobenia sa komisia pod vedením jej predsedu poslanca Miroslava Mackoviča zaoberala mnohými podnetmi a riešeniami dopravnej situácie v meste. Všetky podnety boli prerokované a oboznamujeme vás s tými závažnejšími, ktoré sú na základe podnetov od občanov a vzniknutej momentálnej skutkovej situácie.

DOPRAVNÉ ZNAČENIE NA MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÁCH

Opravy, odstraňovanie a zriadenie dopravného značenia podľa spracovaného passportu dopravného značenia (ul. Školská, M. Benku a ďalšie)

Termín: do 31. 8. 2011.

VYTVORENIE PARKOVISKA NA ŠKOLSKEJ ULICI

Komisia odporúča vybudovanie alebo zrežovanie obrubníkov, prípadne inú úpravu nájazdu na parkovisko a osadenie dopravných značiek P - parkovisko. Na ul. Školská osadiť dopravnú značku B 34 – Zákaz zastavenia v oboch smeroch. **Termín: do 31. 8. 2011.**

RAMPY V ZÁMOCKOM PARKU

Komisia odporúča referátu VŽP zabezpečiť údržbu na rampách a výmenu zámokov, kľúče budú k dispozícii Technickým službám Stupava, s. r. o. a Mestskej polícii. **Termín: do 31. 7. 2011.**

OZNAČENIE VENČOVÍSK A VEREJNEJ ZELENE (voľný pohyb psov a znečisťovanie)

Komisia odporúča vyhotovenie potrebných tabulí cez dodávateľa dopravného značenia. Na tento účel bude ďalej zriadená komisia pod vedením MUDr. Kazarku, ktorá sa bude týmto problémom komplexne zaoberať aj výberom vhodných miest na venčoviská.

OPRAVA ODVODŇOVACIEHO ŽLABU POPRI CYKLOTRASE NA UL. DLHÁ

Na základe občianskeho podnetu bola prešetrená a prerokovaná požiadavka na údržbu a opravu odvodňovacieho kanálu (žlabu) na Dlhej ulici. Komisia odporúča túto požiadavku zrealizovať a vyčnievajúce kanalizačné poklopy opraviť. **Termín: objednané u TSS, s.r.o. Stupava 1. 6. 2011**

KRIŽOVATKA NOVÁ - LESNÁ

Komisia odporúča zabezpečiť pravidelné čistenie križovatky komunikácií na týchto dvoch uliciach vzhľadom k tomu, že na cestu je počas dažďa vyplavovaný nános zeminy.

Termín: objednané u TSS, s.r.o. Stupava 1. 6. 2011

NÁMESTIE SLOVENSKEHO POVSTANIA

Komisia odporúča uzavretie výjazdu z autobusovej stanice do križovania ulíc Hlavná – F. Kostku. Komisia odporúča, aby mesto Stupava nechalo spracovať dopravnú štúdiu Námestia Slovenského povstania, ktorá by riešila dopravu a parkovanie v tomto území. **Termín: do 30. 9. 2011.**

OSADENIE DZ „DAJ PREDNOST' PROTI IDÍCIM VOZIDLÁM“ NA KARPATSKÚ UL.

Na základe občianskeho podnetu, komisia odporučila umiestnenie značky až po vykonaní ohliadky v spolupráci s Okresným dopravným inšpektorátom. Nakoľko sa momentálne už pracuje na komplexnej rekonštrukcii celej Karpatskej ulice, táto požiadavka bude zahrnutá do projektu. **Predpokladaný termín: do 31. 12. 2011.**

REKONŠTRUKCIE KOMUNIKÁCIÍ (opravy výtlkov)

Komisia odporúča pripraviť zoznam opráv a vybudovanie celých komunikácií podľa urgentnosti. Rekonštrukcia Karpatskej, Lesnej a Štúrovej ulice, opravy výtlkov v celom meste. Pri rekonštrukcii Štúrovej ulice je potrebné, aby mesto realizovalo komunikáciu v šírke min. 7,00 m medzi obrubníkmi. V budúcnosti riešiť vybudovanie chodníka pri budovaní IBV v lokalite, zaviazaním stavebníkov k vybudovaniu telesa chodníka. **Termín opravy výtlkov: do 8. 7. 2011. Termín rekonštrukcie Karpatskej ulice: do 31. 12. 2011.**

PRIECHODY PRE CHODCOV

Komisia odporúča požiadať Slovenskú správu ciest o opravy, premalovanie a zvýraznenie priechodov pre chodcov v CMZ Stupava. **Termín: zrealizované v júni 2011 (v septembri preveriť stav)**

ZDRAVOTNÍCKA ULICA – CHODNÍKOVÝ PREJAZD KU GARÁŽAM

Komisia odporúča stavebne vyriešiť prejazd cez chodník na ul. Zdravotnícka ku garážam a rozšírenia kapacity parkoviska pri zdravotnom stredisku. Komisia navrhuje použiť materiál uložený na Mestskej skládke. (dlažba, ktorá bola použitá v centre mesta pred realizáciou rekonštrukcie CMZ.) **Termín: do 31. 12. 2011.**

PRESTAVBA MOBILIÁRU V PEŠEJ ZÓNE

Zabezpečili Mestská polícia v spolupráci s Technickými službami Stupava, s. r. o. a Komisiou dopravy... Komisia odporúča na základe vzniknutej situácie, dokúpiť 10 ks. veľkých kvetináčov na úplné dokončenie mobiliáru pešej zóny v centre mesta. **Termín: do 30. 9. 2011.**

POTREBA VYBUDOVANIA CHODNÍKA V SMERE DÚBRAVY JUH (MALACKÁ UL.)

Po preverení tejto požiadavky, komisia dospela k záveru že Mesto nemá túto investičnú akciu zahrnutú v rozpočte pre tento rok. Realizácia tejto požiadavky by bola možná najskôr v roku 2012.

POTREBA VYBUDOVANIA CHODNÍKA PRI CESTE II/00203 V SMERE NA ZOHOR

Požiadavka je už v štádiu riešenia. Momentálne má mesto objednané spracovanie dokumentácie. Po vybavení povolení bude v tomto roku chodník zrealizovaný.

VYRIEŠENIE VÝJAZDU Z UL. PAŽITNEJ NA UL. F. KOSTKU (PRI HRICOVI)

Komisia odporúča uskutočniť ohliadku danej situácie referátom VŽP v spolupráci s Okresným dopravným inšpektorátom, navrhnúť vyriešenie problému. **Termín: do 30. 9. 2011.**

ZAKÚPENIE PAPIČ PRE MESTSKÚ POLÍCIU

Na základe požiadavky MsP, Komisia odporúča zakúpenie 5 ks papuč pre MsP z dôvodu zlepšovania dopravnej situácie v meste. **Termín: do 31. 8. 2011.**

DOPRAVNÉ RIEŠENIE NAPOJENIA A PARKOVANIA PLÁNOVANÉHO SM BILLA

Komisia prerokovala daný zámer, výhrady dala zapracovať do projektovej dokumentácie.

CHODNÍK NA UL. BUDOVATEĽSKÁ (pred ZIPPAVOU)

Na základe občianskeho podnetu a zistenia skutkového stavu, komisia odporúča spoločnosti ZIPP starý chodník odstrániť a danú plochu zatravníť. **Termín: do 31. 8. 2011.**

PRECHÁDZANIE DETÍ PRED STAROU BUDOVOU ŽŠ

Na základe občianskeho podnetu, komisia daný problém prechádzania detí a út prerokovala. Nakoľko bude riešená komplexne celá križovatka ulíc Školská, Zdravotnícka, Hlavná, problém by už nemal nastať. Do realizácie projektu bude daný stav riešený v spolupráci s Mestskou Políciou. **Miroslav Mackovič ■**

Patchwork – iný, krásny svet prítlačlivý inakosťou

Patchwork (ang. patch – záplata, work – práca) je technika zošívania malých rôzofarebných kúskov látok tak, že spolu vytvárajú vzory. Výsledný výrobok sa nazýva quilt (deky, prikrývky, vankúše). Pôvodne išlo výlučne o ručnú prácu, dnes už existujú špeciálne šijacie stroje, ktorými je možné patchwork vytvárať. Korene tejto niekoľkotisícročnej techniky siahajú do Ázie, odkiaľ sa cez Perziu, Arábiu aj Egypt rozšírila do Európy a Ameriky. Ženy amerických osadníkov týmto spôsobom chceli využívať zvyšky látok, alebo látky z obnosených šiat. Týmto spôsobom sa dal znovu použiť aj veľmi malý kúsok vhodnej látky. Dnes sa patchwork vyrába zo špeciálnych materiálov, ktoré majú vhodnú farbu a obyčajne sú potlačené drobným vzorom. Základom býva stopercentná bavlnená látka. Po druhej svetovej vojne sa zdalo, že techniky patchworku a quiltu už patria do minulosti. V poslednom čase však záujem o túto textilnú techniku prudko vzrastá. Dnes začína byť technika patchworku opäť veľmi populárnou medzi spotrebiteľmi, ale aj medzi ženami, ktoré majú patchwork ako svoje umelecké hobby. Obrovskú popularitu získava patchwork a quilt najmä v Spojených štátoch a Japonsku. Tak isto na Slovensku vznikajú patchworkové kluby, usporadúvajú sa prednášky a školenia, výstavy a objavujú sa knihy a obchody s bohatou ponukou tovaru vyrobeného touto tradičnou technikou. (zdroj: www.wikipedia.sk, www.patchwork.sk)

Vo štvrtok 30. júna 2011 sa uskutočnila vo Výstavnej sieni KD v Stupave vernisáž Prvej výstavy Patchworkárskeho cechu. Vedúca cechu p. Maria Veleg vo svojom príhovore poďakovala členkám za aktívny prístup a kreativitu, rodinným príslušníkom za pomoc a podporu a tiež sponzorom. Poďakovanie patrilo i MKIC v Stupave za poskytnuté priestory. Zúčastnení mali počas celého víkendu (do nedele 3.7.) možnosť vidieť výsledky práce približne trinástich členiek cechu – 23 vankúšov z projektu „Aj ja mám svoj vankúšik“ (vankúše sú určené pre deti z vybraných detských domovov), deky, ktoré poputujú do hniezd záchranu prostredníctvom projektu „Hrejivé hniezdo“, a mnoho ďalších diel, vankúšov, textilných hračiek, ozdôb a dekorácií. Najväčšou pýchou členiek boli dva exponáty - deky: jedna so vzorom loga cechu (dresden daisy – dráždanská sedmokráska), kde každá členka ušila jednu kvetinu a druhá bola deka s motívom steláže, kde každá členka ušila niekoľko kusov riadu alebo zavraniny. Súčasťou výstavy boli aj tvorivé dielne v piatok (ručné šitie Babičkinkej záhrady) a v sobotu (ručná výroba látkových kvietkov a srdiečok – jojo). Členky cechu sa tešili veľkej návštevnosti. Výstavu navštívili záujemcovia aj z Čiech, Maďarska a Francúzska. Niektorí si prišli

výstavu prezrieť aj dvakrát. Prinášame Vám rozhovor so zakladateľkou a vedúcou členkou patchworkárskeho cechu p. Mariou Veleg.

Čo pre Vás patchwork znamená?

Patchwork je iný krásny svet, iná dimenzia a predsa prináša aj obyčajné veci. Vďaka patchworku som spoznala veľa úžasných a šikovných ľudí. Prináša veľa práce, veľa rozmyšľania, času a veľa veľa trpezlivosti, ale za všetkým je pocit uspokojenia, ak sa hotový výrobok páči, ak si deti prítulia novú hračku a nepustia ju celú noc. A veľká posteľ sa prikrýje krásnou veľkou dekou...to je radosť.

Kedy Ste objavili čaro patchworku? Ako Ste sa s touto technikou zoznámili?

Po tom, ako sme sa presťahovali do vlastného bytu a nastala doba zútlňovania, túžba po patchworkových doplnkoch sa stupňovala, niekoľko vankúšov som dostala aj do daru, ale nie celkom podľa mojich predstáv... tak som sa prihlásila na prvý kurz.

Patchwork je ručná práca. Vždy u Vás ručné práce prevládali nad inými záľubami? Či žiadne iné záujmy neboli?

Myslím, že prevládali vždy, menili sa obdobia, náročnosť a dostupnosť techník a materiálov, ale vždy som mala kufírky s rukodielnymi pomôckami, a boli a sú všade.

Ako sa k tejto Vašej terajšej záľube stavia Vaša rodina? Podporujú Vás v tejto činnosti, pomáhajú Vám?

Moja rodina je perfektná, každý projekt mám trojmo zhodnotený a posúdený, ale odkedy mám ateliér mimo nášho bytu, sme všetci spokojnejší. Patchwork je náročný na priestor. Moje deti prekladajú látky a kopy látok a vysvetľujú mi, ako by z každej niečo potrebovali. A potrebujú naozaj zo všetkého. Dcéra mala obdobie, kedy na otázku, kto jej šil deku, odpovedal s veľkým úsmevom, že ocko. Takže patchworkujú vlastne všetci. Čo najradšej vyrábate, kde čerpáte námety? Máte nejaký svoj obľúbený výtvor? Najradšej šijem pre deti a potom hlavne veci, o ktorých viem, komu sú určené. Keď si šijem na jarmoky, ide to ťažšie. V rámci cechu šijeme vankúše pre rôzne organizácie, detské domovy a stacionáre, a to prináša nám všetkým veľkú radosť.

Založili Ste patchworkársky cech. Čo bolo prvotným impulzom na jeho založenie a kedy bol založený?

Keď sme cech na jeseň 2006 zakladali, bola to veľká sila a veľký entuziazmus, chceli sme sa často stretávať

a šiť a debatovať, kto bol kde na akej výstave, kto tam čo videl, samozrejme aké látky a pomôcky tam mali. Na toto by ale stačili aj neformálne schôdzky. Ale patchworkárky na celom svete pomáhajú, zväčša konkrétnymi výrobkami, prípadne spoločnou prácou, ktorá sa neskôr vydraží a suma ide tam, kde je to potrebné. Preto sme i my založili združenie, ktorého jedným zo základných pilierov je pomoc a charita. A s tým súvisia naše dlhodobé projekty Hrejivé hniezdo a Aj ja mám svoj vankúšik. Znamená to, že sa stretávame, šijeme spolu a samozrejme aj si poklebetíme, ale naša práca má význam a vie aj pomáhať aj potešiť. Minulý

Maria Veleg

Členky patchworkárskeho cechu.

týždeň dostali deti v jednom dennom stacionári od nás 23 vankúšov, každý s vyšitým menom a fotky, ktoré odtiaľ máme, stoja za všetku námahu.

Ako sa do tohto cechu dá vstúpiť? Čo cech záujemcom ponúka?

Do cechu sa vstupuje na základe návštevy cechového stretnutia, prihlášky a zaplatenia príspevku, a nakoniec i hlasovania. Na stretnutiach sa venujeme formálnym, zväčša teda finančným záležitostiam, potom organizačným, riešia sa projekty na konkrétne obdobia a potom máme kurz alebo spoločné šitie.

Dokáže sa človek túto techniku naučiť sám, alebo musí navštevovať kurz s odborným výkladom?

Veľa sa dá naučiť doma, z knižiek a hlavne z internetu, kde je už zverejnené veľké množstvo videopostupov, ale raz vidieť lektorku vysvetľovať postup naživo je nenahraditeľný a efektívnejší spôsob, ako pozerať video aj niekoľkokrát.

Dokázali by Ste povedať koľko času týždenne venuje žena-patchworkárka tejto činnosti?

To je veľmi individuálne, niektoré naše

členky šijú doma po večeroch, hlavne keď sa uvoľní priestor, pretože rezacia plocha a pravítka, šijací stroj a žehliaca doska zaberajú veľa miesta, niektoré šijú iba ručne, takže si berú malú kôpku so sebou napr. na dovolenku, ja napríklad odchádzam ráno do práce do svojho ateliéru a pracujem počas riadnej pracovnej doby.

Myslíte si, že patchwork by mal ostať v rovine záujmových činností, alebo je dobrý ako biznis. Dá sa patchworkom užiť?

Na toto nie je ľahká odpoveď. Patchwork v USA alebo Nemecku či Rakúsku, môže byť slušnou zárobkovou činnosťou, miestni ľudia oceňujú individuálne výrobky, ručné práce a zručnosť. Keď sme chodili s kamarátkou po jarmokoch, najviac sme počúvali, aké je to drahé a že v ktorom veľkom obchodnom dome je to oveľa lacnejšie. Ale nechcem byť nespravodlivá, ľudia, ktorí si deky a vankúše objednali a boli spokojní, tí stoja za námahu a čas a často sa vracajú.

Korene patchworku siahajú až do dŕb starovekého Egypta, prežil stredovek aj novovek a jeho popularita, zdá sa stále rásť. V poslednom období zaznamenal rozmach aj na

Slovenku – dostáva sa do povedomia čoraz väčšiemu počtu ľudí. Čím je, podľa Vás, pre ľudí stále prítlačlivý?

Je prítlačlivý asi inakosťou a nesmiernym množstvom farebných variácií a vzorov. Pomocou tejto textilnej techniky si viete tón v tóne ušit' vankúše, deku, závesy a ešte aj hračky. Patchworkové výrobky pôsobia veľmi domácky a zútlňujú naše obydlia.

Dá sa v tejto súvislosti sledovať nejaká odchýlka medzi štýlmi alebo vzormi jednotlivých klubov alebo jednotlivcov. Líšia sa niečím práce rôznych patchworkových združení?

Dokážeme vidieť zlepšovanie a fortiteľnosť. Ak by sme si pozreli výrobky spred 4-5 rokov a porovnali s terajšími... no nejedna by sme sa zahabili, ale sústavné kurzy a rady nás posúvajú ďalej, rovnako aj prístupnosť k inej literatúre a inšpirácia na výstavách a workshopoch.

S kolegynami z cechu Ste zorganizovali v Stupave nepredajnú výstavu. Iste boli aj takí záujemcovia, ktorí si chceli výrobky kúpiť. Môžeme sa teda tešiť aj na predajnú výstavu?

Myslím, že podľa dojmov a hodnotenia bude naša ďalšia výstava určite predajná.

Kde najbližšie sa dajú pozrieť výrobky z Vášho Patchworkárskeho cechu?

Ďalšiu výstavu plánujeme budúci rok, ale naše spoločné i individuálne práce sa dajú vidieť na www.patchwork.sk, v galérii.

Ďakujem za rozhovor a želim veľa kreatívnych nápadov.

Text a rozhovor pripravila Helena Schmadlová

Logo cechu – vzor: Dresden daisy

Deka s motívom steláže

Súťaž - Dvaja z jednej lavice

Dňa 27. júna 2011 sa uskutočnila vo veľkej sále MKIC súťaž pre šiestakov našej ZŠ, ktorá bola zameraná na rozvíjanie súťaživosti, hravosti, zdravej tímovosti a upevnenie triednych kolektívov. Z každej triedy boli určení dvaja žiaci, chlapec a dievča, ktorí počas celej súťaže odpovedali na vedomostné otázky, ktoré boli z týchto oblastí: zoológia, botanika, zemepis, literatúra, z rozprávky do rozprávky, šport a o Stupave. Medzi jednotlivými vedomostnými kolami bolo vždy zábavné medzikolo zamerané na šikovnosť žiakov. V medzikolách súťažili vždy iní žiaci z jednotlivých tried, to znamená, že sa v súťažení vystriedali skoro všetci žiaci. Zábavné medzikolá boli: **Slalom s balón-**

mi (medzi čelami), **Pomoc mamičke a otcovi** (tu chlapec prišiel gombíky a dievča šroubovalo šroubiky s matičkami), **Hopsa Janko, postav valček** (hra zameraná na správnu koordináciu pohybu), **Pozerať očami kamaráta** (jeden z dvojice mal zaviazané oči a druhý ho navigoval, aby správne a načas prešiel určenú dráhu), **Kapustníček** (kto skôr zloží rozstrihaný obrázok), **Gúľaj sa loptička** (dokoša), **Hra na Popolušku** (do veľkej misy sme každej dvojici nasypali rovnaké množstvo hrachu a fazule a dievča „Popoluška“ vyberalo hrach a chlapec „holúbek“ vyberal fazuľu). Posledné, zábavné kolo sa volalo **Najšikovnejší vyhráva** (3 chlapci a 3 dievčatá chodili počas hudby okolo piatich stoličiek. Postupne súťažiaci vy-

padávali, až zostal len ten najšikovnejší, ktorý získal pre svoju triedu záverečné cenné body). Všetky zábavné medzikolá sa konali za búrlivého povzbudzovania žiakov i učiteľov.

Trojčlenná porota, ktorá celú súťaž pozorne sledovala a zapisovala body, na záver vyhlásila výsledky.

1. miesto obsadila VI.B, **2. miesto VI.C** a **3. miesto VI.A**. Potom nasledovalo už len odmeňovanie. Žiaci všetkých tried, ktorí odpovedali na vedomostné otázky dostali od nás knihy Mesto Stupava v minulosti a dnes a k tomu čokoládu. VI.B – víťazná trieda dostala veľkú tortu s nápisom Dvaja z jednej lavice, cukríky a mapky turistických zaujímavostí BSK. Tortu nám do súťaže sponzorsky venovala pani Mária Nemcová – cukrárka, za čo jej pekne ďakujeme. Triedy VI.C, VI.A dostali tiež cukríky

a mapky BSK. Celá súťaž trvala 2 hodiny, splnila svoj účel, žiaci súťažili s radosťou, veľkým potleskom odmeňovali za správne odpovede svojich spolužiakov a domov odchádzali všetci spokojní. Bola to aj pekná a veselá rozlúčka so školským rokom. Z. Obadalová

Nástenné kvízy

Každý mesiac máme v knižnici v detskom oddelení nástenný kvíz na rôzne témy. V júni to bol kvíz o dinosauchoch. Najviac bodov získala a vrecúško prekvapení dostane žiačka 5.ročníka Laura Deptová. Na celé prázdniny máme kvíz „Zo života zvierat“. Tento bude vyhodnotený koncom augusta.

Preprázdninový týždeň bez pokút sme mali v knižnici od 20. 6. do 24. 6. 2011. Čitatelia, ktorí dlhšie nevrátili požičané knihy, nemuseli platiť poplatky z omeškania, ale len členské poplatky. Túto možnosť využilo 79 čitateľov.

Mestská knižnica Ruda Morica na Hviezdoslavovej 44 má v ponuke 25 tisíc kníh na požičanie a na predaj knižné novinky pre deti aj dospelých. V predaji je aj kniha Mesto Stupava v minulosti a dnes. **Burza starších kníh len za 0,10 EUR stále trvá.** Z. Obadalová

Ohliadnutie sa za školským rokom

Všetci si iste spomenieme na prvé okamihy našej samostatnosti, keď sme si hľadali miesto v prvom detskom kolektíve, na prvé skutočné odlúčenie od mamy, na naše pani učiteľky zo škôlky, ktoré sa o nás starali a viedli nás, na ich náklady, ktoré sme ešte ako veľmi citliví človečikovia intenzívne vnímali.

Iste sú to dnes už chvíľky poznačené sentimentom za bezstarostným detstvom. Ale nie každé dieťa vnímalo chodenie do škôlky vždy ako bezstarostné. Napríklad ja som škôlku neoblubovala a len zriedka ma jej program vtiahol natoľko, žeby som sa aktívne netešila na záver dňa, keď po mňa chodili rodičia.

Tému škôlky som po rokoch začala nanovo riešiť s mojou dcérou; chcela som jej poskytnúť nové podnety, možnosť nájsť svoju rolu v rámci menšieho kolektívu, dať jej šancu zažiť samostatnosť. Iný, povedzme praktický alebo pracovný dôvod, som nemala.

Hovorila zo mňa moja skúsenosť z detstva, ale i pedagogické vzdelanie, keď som čo najobozretnejšie vyberala zo širokého spektra materských škôl v Bratislave. Rozhodla som sa pre škôlku Happy Days (Šťastné dni). Kým sa dcérka prvé dni v škôlke Happy days hrala, ja som ju pozorovala a zaujímal som sa o zásady a metódy výchovy. Sú pomerne jednoduché: deti motivovať, vysvetľovať im, učiť ich vzájomne si vychádzať v ústrety. Takéto smerovanie má každá škôlka, ale mňa zaujal jeden podstatný detail, a to počet učiteliek. Ak je prihlásených osem detí, učiteľky sú dve, nad osem detí tri, a tak ďalej. Imponovalo mi, že učiteľky sú na seba náročné. Znamená to intenzívnejšiu mieru pozornosti, podchytenie prvých konfliktov, keď sa detské vzťahy „zauzli“. Vtedy

sú naporúdzajú pani učiteľky, ktoré ich „rozuzli“. To, že sa tieto malé detské boje o hračky a pozornosť vďaka väčšiemu personálu neprehliadnu, ale začerstva a na mieste riešia, má nesmierny výchovný význam a pomáha to predchádzať hromadnému konfliktu v duši dieťaťa.

Okrem pridruženého programu, ktorý má deťom sprevádzať dni, ako napríklad návšteva Schlosshofu, jazda na poníkoch alebo divadielka, najvýraznejšie som oceňovala tvorivé dielne. Veľmi ma tešili dcérkine výrobky; mnohé boli po formálnej stránke tak precízne zabalené, či zapaspartované, že sme ich mohli použiť ako darček blízkym alebo doma ako ozdobu. Vyjadrujem môj obdiv mravenčej a nadšenej práci pani učiteľky Drahúšky.

Nedá mi nespomenúť VŽDY dobrú náladu pani učiteliek a pani riaditeľky. Dobrá pohoda bola citelná hneď pri príchode s dieťaťom a ja som ju vnímala ako prejav radosti zo sebarealizácie, ale zrejme išlo aj o osobnú charizmu.

V užšom kolektíve detí sa dá urobiť veľa pedagogickej práce a vidieť aj jej plody, a tak i my rodičia sme boli ku Dňu matiek pozvaní prísť a svojou účasťou podporiť prvé vystúpenie našich ratolestí. Tiekli mi slzy, lebo bolo dojemné vidieť, koľko sa naše 2,5 - 3-ročné deti naučili.

Ohliadam sa za celým rokom a chcem takto poďakovať pani riaditeľke aj pani učiteľkám z Happy Days, že svojím individuálnym prístupom, ktorý rešpektuje rysy osobnosti každého dieťaťa, mi pomohli rozvíjať dcérku ako zdravo sebavedomého a tvorivého človeka.

Mgr. Magdalena Kováčová s dcérou Damiánkou ■

Stupavské deti v Nagykovácsi

Mesto Stupava využilo ponuku partnerského mesta Nagykovácsi a umožnilo štyrom deťom zúčastniť sa na táborovom pobyte v medzinárodnom projekte zameranom na výmenu detí z partnerských miest. Podujatia sa zúčastnili deti z ČR, Maďarska, Nemecka, Poľska a zo Slovenska. V peknom prostredí tunajšieho kaštieľa prežili päť dní, hoci najviac času venovali poznávaniu krajiny. Navštívili hlavné mesto Budapešť, pozreli si parlament, prezreli si výskumné stredisko zamerané na

environmentálne projekty. Okrem toho navštívili termálne kúpele, venovali sa turistike a kultúrnym aktivitám. Dorozumievacím jazykom bola angličtina. Oficiálne stretnutie so starostkou mesta bolo umocnené zasadnením japonskej čerešne - sakury na nádvorí mestského úradu v Nagykovácsi. Účastníci sa rozlúčili v piatok po raňajkách aj so slzičkami v očiach, lúčili sa ako dobrí priatelia s tým, že budú v kontakte a tešia sa na ďalšie stretnutia. ■ kt

Španielski dobrovoľníci pomáhali

V rámci dobrovoľníctva sa v Stupave už niekoľko rokov striedajú skupinky mladých ľudí zo Španielska pri pomoci v oblasti sociálnych služieb a samosprávy. Určite ste si všimli, že rady zamestnancov technických služieb sa pred niekoľkými dňami rozšírili o skupinu chlapcov, ktorí sa podieľali na čistení a údržbe mesta. Skupinka katolíckej mládeže prišla do Stupavy dobrovoľne pomáhať

a tiež spoznávať naše mesto a Slovensko. Okrem stretnutí s primátorom mesto pre nich pripravilo aj prehliadku pamätihodností a futbalový klub priateľský futbalový zápas. V piatok 15. júla odchádzali domov a podľa ich slov boli spokojní a milo prevzali ľudmi a vôbec našim mestom. Tešia sa na budúcoročné stretnutie opäť v Stupave. ■ msú

Stupavskí Internacionáli v Beckove

Fotografie zo športovo - kultúrneho stretnutia v Beckove 18. 6. 2011, kde sa uskutočnilo futbalové stretnutie medzi - Veteráni Beckova proti Internacionáli Stupava. Výsledok 3 : 7. Góly za Stupavu: Beber Luboš 1x,

Vanderka Martin 1x, Jánoš Karol 1x + 1x 11m, Pavlačič Miroslav 2x, Gerža Jaroslav ml. 1x a Lacka František 1x - vlastný. Ďakujem za účasť na stretnutí. ■ Jozef Dugovič prezident internacionálov FK Tatran Stupava

Internacionáli Stupava - Rozpis futbalových zápasov Ivančice, Stupava - Hody a Deň zelá

30. júla 2011 - sobota
o 16.30 hod.
FC Ivančice : Internacionáli Stupava

13. augusta 2011 - sobota
o 17.00 hod.
Internacionáli Stupava proti FC Ivančice - Hody

15. augusta 2011 - pondelok
o 17.00 hod.

Internacionáli Stupava proti FK Vysoká pri Morave - Hodky

1. októbra 2011 - sobota
o 16.30 hod.
Internacionáli Stupava proti Veteráni Beckov - DEŇ ZELÁ

Fanúšikom od celého kolektívu patrí poďakovanie za podporu. ■ Jozef Dugovič prezident internacionálov FK Tatran Stupava

Spoločenská kronika

Narodili sa

Natália Langrová
Samanta Pokorná
Ján Popík
Kristína Balúnová
Patrick Kostka
Hana Sabová
Samo Hauskrech
Lea Tomkovičová
Lucas Pohl

Opustili nás

Viliam Jánošík /1931/
Eduard Masarovič /1945/
Marian Ivan /1947/

Zosobášili sa

Jaroslav Švec - Mgr. Stanislava Ježková
Juraj Malík - Alexandra Kavická
Martin Tomkovič - Katarína Rafajová
Richard Kovesligel - Ing. Michaela Hubeková
Gabriel Balejčík - Simona Gudernová
Anders Duedal - Katarína Csillaghyová

Spomínáme

Dňa 8. 7. 2011 uplynul rok, čo nás navždy opustil náš syn, brat a švager **Adolf Drahoš ml.** Sú vety, ktoré mu už nikdy nepoviem, sú chvíle, na ktoré nikdy nezabudneme, sú okamihy, na ktoré stále spomíname. *S bolesťou v srdci spomína matka a sestry Vranová a Slezáková s rodinami*

Dňa 20. 7. 2011 uplynulo 8 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, starý otec **Anton Čas.** Kto ste ho poznali, venujte mu prosím, tichú spomienku.

S láskou spomínajú manželka, synovia a vnúčatá

Utíchlo srdce, utíchol hlas, mal si rád život a všetkých nás. Odišiel si navždy, hoc túžil si žiť, ale osud to tak zariadil, že musel si nás tak nečakane a navždy opustiť. Hoci si odišiel a niet Ťa medzi nami, v našich srdciach zostaneš stále s nami. Už len kyticu kvetov na hrob môžeme Ti dať a s láskou na Teba spomínať.

Dňa 23. 7. 2011 uplynú 2 roky, kedy nás navždy opustil milovaný syn a brat **Robert Škrovan.**

S láskou a bolesťou v srdci spomínajú rodičia, bratia a kamaráti

Dňa 8. 8. 2011 uplynú 15 rokov, čo nás navždy opustil **Milan Haršáni** zo Stupavy. *S úctou a láskou spomínajú manželka a synovia s rodinami*

Poďakovanie

Dňa 9. 6. 2011 sme sa naposledy rozlúčili s našim milovaným manželom, otcem, dedkom a pradedkom **Vladimírom Bojkovským**, ktorý nás opustil vo veku nedožitých 72 rokov. Ďakujeme všetkým priateľom a známym, ktorí prejavmi sústrasti a kvetinovými darmi zmiernili náš žiaľ.

Smútiaca rodina

Oslávte narodeniny

v Pohodke

Kreatívne párty

Ak chcete ozvláštniť oslavu Vášho dieťaťa a chcete aby čas s kamarátmi strávil príjemne a tvorivo, môžete si vybrať z činností, ktoré ponúkame:

Maľovanie keramiky

Batikovanie tričiek

Zdobenie kvetináčov servítkovou technikou

Maľovanie maliarskeho plátna - akčná maľba

Párty pre dospelákov

Vieme zabezpečiť výzdobu a občerstvenie po osobnej konzultácii.

Občianske združenie Pohodka

mail: pohodka@gmail.com, tel. č.: 0918 420 437, www.pohodka.eu

Dva zabudnuté hroby

Starý katolícky cintorín v Stupave je miestom posledného odpočinku viacerých osobností, ktoré sa zapísali do dejín nášho mesta. Prieskum cintorína a evidencia náhrobníkov priniesla záznamy o takmer troch desiatkach osobností. Témou príspevku sú dve osobnosti, ktoré v našom meste upadli do zabudnutia. Svedkom ich života sú dnes už len ich neudržiavané náhrobníky.

Prvou osobnosťou je Ján Adam Žiška (Zisska). Súčasný stav bádania síce neposkytuje veľa informácií o jeho živote, s istotou je to však jeden z prvých po mene známych poštmajstrov na Záhorí. Narodil sa v roku 1725, funkciu poštmajstra vykonával ešte v roku 1781. Zomrel 22. septembra 1789, pochovaný je na starom katolíckom cintoríne v Stupave. Prepis textu na náhrobníku: "PERILLUSTRI AC GENEROSO DOMINO DNO / JOANI ADAMO ZISSKA / POSTAE STOMPHENSIS MAGISTRO DIE 22DO / SEPT: a 1789 AETATIS SUAE 64 PIE IN DOMINO DEFUNDO / GRATIS HAEREDES POSUERE." V preklade: Vznešený a urodzený pán, pán Ján Adam Žiška (Zisska), stupavský poštmajster, dňa 22. septembra roku 1789 vo veku 64 rokov zbožne v Pánovi zomrel. S vdakou (pomník) postavili dedičia. Zaujímavosťou je osadenie textovej tabuľky s jeho menom na podstavci hlavného kríža v strede cintorína. Hlavný kríž je základným kameňom cintorína, osádza sa na najčestnejšom

mieste - uprostred vysväteného pozemku a zbíhajú sa k nemu všetky cintorínske chodníky. Býva zriedkavosťou, aby pod hlavným krížom bolo hrobové miesto. Ojedinelou výnimkou býva pochovanie darcu pozemku pre cintorín. Cintorín bol na tomto mieste založený ako nový v roku 1765, teda počas života významného a iste aj majetného úradníka - poštmajstra Žišku. Či bol darcom pozemku, prípadne iným významným donomom nového cintorína, zatiaľ nevieme. V každom prípade Žiškov barokový náhrobník patrí medzi trojicu najstarších zachovaných náhrobníkov na cintoríne. V jeho hornej časti sa nachádza Ukrižovaný Kristus, v barokovej póze pod ním kľačí Mária Magdaléna. Hlavný kríž sa na sviatok Všetkých svätých stáva spoločným symbolickým náhrobníkom a veriaci k nemu kladú a zapalujú sviečky. Ich sadze a vyžarujúce teplo deštruktívne pôsobia na textovú tabuľku a reliéfnu dosku osadenú nad ňou. Začiernená textová tabuľka a reliéfný výjav ukladaní Ježišovho tela do hrobu si vyžadujú odborné očistenie a zvýšenú ochranu.

V blízkosti hlavného kríža sa nachádza hrob stupavského farára Mikuláša (Miklós) Teőreősa. Narodil sa 8. augusta 1808 v Rakoluboch, dnes súčasť obce Kočovce (okr. Nové Mesto nad Váhom). Do Stupavy prišiel ako kaplán v roku 1832 - o deväť rokov neskôr po smrti farára Františka Ba-

logha prevzal správu stupavskej farnosti. Počas svojej dlhej pastoračnej služby stál uprostred deja viacerých významných udalostí v obci: revolučných nepokojov v roku 1848, zániku cirkevnej školy, vzniku cirkevnej kláštornej školy či stavby katolíckeho chudobinca. Mikuláš Teőreős ku koncu svojho života býval chorľavý a pre stareckú senilitu nemohol riadne vykonávať pastoračnú službu. V posledných rokoch ho preto často zastupoval kaplán Mikuláš Madurkay. Postupujúca slabosť bola v roku 1884 aj dôvodom jeho rezignácie. Z fary sa odsťahoval do zakúpeného domu v Stupave, v ktorom o päť rokov neskôr, 10. apríla 1889 aj zomrel. Pochovaný je na starom cintoríne v Stupave, napravo od hlavného kríža. Na miesto stupavského farára nastúpil ako 33 ročný. Vo funkcii kaplána a farára strávil v Stupave nepretržite 52 rokov. Je najdlhšie pôsobiacim kňazom v našej farnosti. Text na náhrobnom kameni obsahuje jednoduchý text v maďarčine, vďaka poveternostným vplyvom je dnes už takmer nečitateľný: "ITT NYUGSZIK ISTENBEN / TEŐREŐS MIKLOS / 1832 41 1884 12 / ES PERES PLEBANOS STOMFEN." (Tu v Bohu odpočívá Mikuláš Teőreős, 1832, 1841 - 1884, stupavský farár - dekan). Hrob je ukrytý za lavičkou a ťažšie prístupný. Starý stupavský katolícky cintorín si zaslúži lepšiu údržbu a ochranu starých náhrobníkov. Rovnako aj orientačnú tabuľku a označenie hrobov významných osobností nášho mesta. Pre inšpiráciu si možno zájsť do blízkej Bratislavy či Malaciek.

Milan Greguš ■

Hlavný kríž, náhrobník poštmajstra Jána Adama Žišku

Hrob stupavského farára Mikuláša Teőreősa

Kaplnka sv. Barbory za Stupavou

Nevel'ký objekt Kaplnky sv. Barbory sa nachádza v poli za Stupavou, po ľavej strane cesty vedúcej do Vysokej pri Morave a Zohora. Stojí v nad. výške 169 m a je dobre viditeľným

medzníkom pre kaplnku je 1. ¼ 18. storočia. Začiatkom 18. stor. bola pôvodná stavba pravdepodobne už v nevyhovujúcom stave a z toho dôvodu bola asanovaná. Na jej zákla-

pnky sv. Barbory(1708), baroková Kaplnka Povýšenia Sv. Kríža(lud. kalvária z rokov 1709 -1713)). Kaplnka bola po dostavbe v tom istom roku aj slávnostne konsekrovaná. Konsekráciu vykonal už spomínaný stupavský farár Matej Uzerőczy, kt. tiež založil fundáciu, ktorá pokrývala náklady na opravy, údržbu a slúženie bohoslužieb v kaplnke. V minulosti zdobil štít nad vstupom do kaplnky štvorriadkový textový nápis s venovaním, ktorého zvyčajné písmená v texte po sčítaní udávali letopočet postavenia kaplnky (chronogram). (Z barokových prvkov sa až do súčasnosti zachoval obdĺžnikový pôdorys stavby, štvorcové okienko v severnej stene kaplnky, bočné rizality na vonkajšej fasáde, trojuholníkový štít nad vchodom a polkruhový vstup (plný); baroková klenba sa zrútila v 2. pol. 20. stor. a behom 20. stor. bol z interiéru kaplnky viackrát odcudzený pôvodný inventár). Budova kaplnky následne nezmenila svoju podobu takmer dve storočia. Koncom 19. alebo začiatkom 20. stor. bola baroková podoba kaplnky zásadne zmenená. Barokové prvky boli odstránené a stavba bola podľa slohovej módy regotizovaná. Táto skutočnosť svedčí aj o historickom význame a predchádzajúcej dlhej existencii Kaplnky sv. Barbory už v období rannej gotiky, čohosi museli byť vtedajší iniciátori prestavby vedomí, keď sa rozhodli nadviazať na stáročnú históriu stavby a vtisli jej neogotickú podobu, ktorá napodobovala stredoveký gotický sloh. (Z tejto prestavby sa až do súčasnosti dochoval interiér kaplnky v podobe oltárnej menzy, tehlovej podlahy (nachádza sa pod terajšou zámkovou dlažbou) a zubovej - podstrešnej rímsy na fasáde). V tejto podobe sa dochovala kaplnka až na malé úpravy pri obnove v roku 2003 do súčasnosti. Koncom 20. stor. a aj na základe predošlej socialistickej starostlivosti o sakrálnu stavbu už bola kaplnka silne zdevas-

tovaná, bez vnútorného vybavenia a budova schátraná. Myšlienka obnovenia skrsla na Farskej zábave vo februári roku 2003 a ešte v tom istom roku bola za pomoci dobrovoľníkov a stavebných firiem, zo zbierky veriacich a finančného výtazku farskej

zábavy kaplnka opravená. Do kaplnky bol inštalovaný nový oltárny obraz, znázorňujúci sv. Barbaru, ktorého autorom je stupavský rodák, akad. mal. Eduard Kalický. Slávnostné znovu posvätenie za účasti asi stovky ľudí vykonal v nedeľu 29. júna 2003, na sviatok sv. Petra a Pavla, iniciátor znovu - obnovenia kaplnky, vdp. Felix Mikula - stupavský dekan, správca Stupavskej farnosti. Aj po viac ako 700-ročnej existencii, kaplnka stále plní svoj náboženský účel. V minulosti sa konali procesie z farskej kostola v Stupave ku Kaplnke sv. Barbory v horúcich a suchých letných mesiacoch (tak sa prosilo o potrebný dážď) aj napriek tomu že sviatok sv. Barbory - panny a mučeniec sa slávil 4. decembra a dodnes pripadá na tento deň. Kaplnka je majetkom Rímskokatolíckej cirkvi a spadá pod správu Stupavskej farnosti. V jubilejnom roku 2012 si pripomenieme už 750-te výročie jej prvej písomnej zmienky. M. Barut - správca Kaplnky sv. Barbory

Kaplnka sv. Barbory na mape z roku 1842.

orientačným bodom v krajine. Už viac ako 700 rokov slúži pobožným, ktorí okolo nej prechádzajú, nielen ako oáza pre dušu, ale aj ako ochrana a útočisko v chvíľach nepriazne počasia. Tak ako v minulosti pútnikom a roľníkom, ktorý okolo nej denne putovali a dorábali tu na poliach svoju úrodu. Tú zverovali pod ochranu sv. Barbore, ktorú miestni ľud uctieval a zasvätil jej túto kaplnku. Najstaršou písomnou správou o kaplnke sú písomné záznamy v stupavských farských kronikách, ktoré sa zmiňujú že kaplnka na tomto mieste stála už v roku 1262. Prvotná kaplnka bola s určitostí drevená alebo kamenná, a na základe predošlých údajov ju môžeme datovať do 2. pol. 13. storočia, kedy mohla byť vybudovaná. Čo značí že je pravdepodobne najstaršou, zachovanou sakrálnou stavbou na území Stupavy. Druhým historickým

doch sa v roku 1708 započalo zo stavbou novej kaplnky (z pálených tehál) v rane barokovom slohu. Prestavba kaplnky sa uskutočnila z vôle a finančných prostriedkov vtedajšieho stupavského farára, skalického rodáka a neskoršieho bratislavského kanonika, Mateja Žigmunda Uzerőczyho (+1657 - †1731), za ktorého pôsobenia ako správcu farnosti v Stupave v rokoch 1699-1715, bolo v Stupave a v Maste postavených a prestavaných niekoľko významných, barokových sakrálnych objektov, ktoré sa niektoré po prestavbách dochovali do dnešných čias (napr.: dostavba filiálneho Kostola sv. Šebastiána(Rócha) v Maste(1701), pôvodná cintorínska Kaplnka sv. Anny(dnes súčasť farského kostola) 1. ¼ 18. stor., Kaplnka sv. Urbana v Maste(1705), chrámová krypta vo farskom Kostole sv. Štefana Uhorského(1707), novostavba Ka-

Kaplnka - stav v 2. pol. 20. stor.

Slávnostné znovu posvätenie 29.6.2003.

